

ไซนัสอักเสบเรื้อรัง รักษาได้ด้วยการผ่าตัดส่องกล้อง

ศูนย์ : ศูนย์โสต ศอ นาสิก

บทความโดยแพทย์ : พญ. จุฑามาส สุวัฒน์ภักดี

ไซนัสอักเสบ เป็นโรคที่มีผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจ และส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวัน การรักษาไซนัสอักเสบต้องอาศัยการรักษาไซนัสที่ได้ผลกรณีไม่ตอบสนองต่อการรักษาด้วยยาในปัจจุบัน คือการผ่าตัดรักษาไซนัสผ่านกล้อง เรียกว่า การผ่าตัด Endoscopic Sinus Surgery: FESS) ที่มีผลข้างเคียงจากการผ่าตัดน้อย เลือดออกน้อย เจ็บแผลน้อย สามารถหายใจทางจมูก

ทำไมต้องเป็นกล้องเอนโดสโคป?

กล้องเอนโดสโคป เป็นกล้องขยายที่มีขนาดเล็ก สามารถดูบริเวณรอยโรคในโพรงจมูกและไซนัสได้ตรงและชัดเจน โดยเฉพาะการใช้เครื่องมือผ่าตัดที่ถูกต้องแบบมาโดยเฉพาะ ทำให้การประเมินรอยโรคและการรักษาเป็นไปอย่างถูกต้อง แม่นยำมากขึ้น โดยทั่วไปจึงไม่มีแผลผ่าตัดที่ผิวหนัง

การผ่าตัดไซนัสผ่านกล้องเอนโดสโคป คืออะไร?

การผ่าตัดไซนัสผ่านกล้องเอนโดสโคป (Functional Endoscopic Sinus Surgery: FESS) เป็นการผ่าตัดเอาเนื้อเยื่อที่อักเสบ ซึ่งการไซนัสเอนโดสโคปทำให้เห็นภาพบริเวณที่ทำผ่าตัดได้ชัดเจนขึ้น สามารถตัดเนื้อเยื่อที่เป็นโรคที่ต้องการตัดได้ดี โดยหลังผ่าตัดเจ็บแผลน้อย สามารถหายใจทางจมูกได้ดี ฟื้นตัวเร็ว ไม่มีแผลภายนอก

การผ่าตัดไซนัสจะทำได้กี่ต่อเมื่อ

1. กรณีที่จำเป็นต้องผ่าตัดอย่างแน่นอน เช่น เกิดการอักเสบติดเชื้อลามเข้าไปในตาและอักเสบติดเชื้อลามเข้าไปในสมอง
2. กรณีที่ควรจะผ่าตัด ในผู้ที่มีอาการไซนัสอักเสบแบบเรื้อรังหรือแบบเฉียบพลันที่เป็นๆ หายๆ หรือมีริดสีดวงจมูกที่ขยาย

วิธีการผ่าตัดไซนัสผ่านกล้องเอนโดสโคป

ซึ่งการผ่าตัดไชนส์ผ่านกล้องเอ็นโดสโคป โดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ 1-3 ชั่วโมงซึ่งขึ้นกับชนิด และความรุนแรงของโรค โดยแพทย์จะเป็นผู้พิจารณาว่าผู้ป่วยจะทำผ่าตัดโดยวิธีดมยาสลบ หรือฉีดยาชาเฉพาะที่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรุนแรงของโรค

หลังจากผ่าตัดเสร็จ แพทย์จะให้วัสดุห้ามเลือดไว้ในโพรงจมูก ซึ่งอาจทำให้ผู้ป่วยต้องหายใจทางปาก โดยหลังผ่าตัด 24-48 หากผู้ป่วยไม่มีเลือดออกมาก และไม่พบอาการแทรกซ้อนที่รุนแรงจากการผ่าตัดผู้ป่วยกลับไปพักผ่อนที่บ้านได้ หากผู้ป่วยยังพบแพทย์จะเฝ้าดูอาการจนกว่าผู้ป่วยจะปลอดภัย และไม่มีภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด

ปฏิบัติตนหลังผ่าตัด

ช่วงแรกแพทย์จะนัดตรวจสอบกล้องทำความสะอาดในโพรงจมูกทุก 1 สัปดาห์ ประมาณ 2-3 ครั้ง หลังจากนั้นจะทิ้งระยะห่าง และควรปฏิบัติตนหลังการผ่าตัด ดังนี้

1. หลังผ่าตัดจะมีวัสดุห้ามเลือดไว้ในโพรงจมูก ทำให้ต้องหายใจทางปาก อาจทำให้มีอาการเจ็บคอ คอแห้งได้ ควรจิบน้ำ
2. อาจจะมีไข้ รู้สึกคล้ายมีสิ่งแปลกปลอมอยู่ในจมูก หรือมีเสียงเปลี่ยนได้ อาการมักจะหายไปภายใน 1 สัปดาห์
3. เยื่อจมูกอาจบวมขึ้น ทำให้มีอาการคัดจมูกมากขึ้นได้ ดังนั้นจึงควรนอนศีรษะสูง
4. ในช่วงพักฟื้น ควรหลีกเลี่ยงการสูดน้ำมูกแรงๆ การแคะจมูก การกระทบกระเทือนบริเวณจมูก การไอแรงๆ การออกกำลังกาย
5. ควรล้างทำความสะอาดโพรงจมูกและแผลผ่าตัดด้วยน้ำเกลืออย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง เพื่อป้องกันการเกิดสะเก็ดแผล

ความเสี่ยงและผลข้างเคียงจากการผ่าตัด

เนื่องจากโพรงจมูกและไชนส์อยู่ใกล้กับอวัยวะสำคัญ เช่น ตา สมอง การผ่าตัดจึงอาจเกิดอันตรายกับอวัยวะใกล้เคียงได้ เช่น

1. มีเลือดออกในหรือรอบดวงตา หากเลือดออกมากอาจทำให้การมองเห็นลดลง
2. ท่อน้ำตาอุดตัน เนื่องจากท่อน้ำตาซึ่งช่วยระบายน้ำตาลงสู่โพรงจมูก อยู่ใกล้กับบริเวณที่ทำผ่าตัด จึงอาจเกิดการกระแทกหรือบาดเจ็บจนมีการอุดตันได้ทำให้น้ำตาไหลจากตาอยู่ตลอดเวลา ส่วนใหญ่อาการมักค่อยๆ ดีขึ้นหลังผ่าตัด
3. ภาวะน้ำในสมองรั่วเข้ามาในโพรงจมูก เกิดจากการกระทบกระเทือน หรือบาดเจ็บต่อเพดานจมูก

อย่างไรก็ตาม ภาวะแทรกซ้อนเหล่านี้ มีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อยมาก โดยขึ้นกับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความรุนแรงของโรค ความชำนาญของแพทย์ เมื่อทำการผ่าตัดเรียบร้อยแล้ว ควรมาตรวจตามแพทย์นัดอย่างต่อเนื่องเพื่อติดตามอาการ และป้องกันการกลับมาเป็นซ้ำ

นาย.จุฑามาศ สุวัณณัท
DR.JUTHAMAT SUVADHANAL

.

ปรึกษาทุกปัญหาสุขภาพแบบออนไลน์
ไม่เสียค่าใช้จ่าย